

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 351/2025-51

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Dudíša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného Cíbig Legal s.r.o., Seberíniho 6C, Bratislava, proti postupu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom pod sp. zn. KRP-139/2-VYS-TT-2024 (pôvodne postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-973/NKA-FP-BA-2013 a ČVS: PPZ-49/NKA-BA4-2019) a postupu Krajskej prokuratúry v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Kv 56/24/2200 (pôvodne postupu Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/1 Gv 29/20/1000) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom pod sp. zn. KRP-139/2-VYS-TT-2024 (pôvodne Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-973/NKA-FP-BA-2013 a ČVS: PPZ-49/NKA-BA4-2019) **bolo porušené** základného právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Trnave, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom pod sp. zn. KRP-139/2-VYS-TT-2024 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných priet'ahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **3 000 eur**, ktoré mu **j e** Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície **p o v i n n é** vyplatiť v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície **j e p o v i n n é** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **1 363,95 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 351/2025-17 zo 7. augusta 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry (ďalej len „NAKA“) v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-49/NKA-BA4-2019 [pôvodne ČVS: PPZ-973/NKA-FP-BA-2013; (ďalej len „napadnuté konanie NAKA“)] a postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. VII/1 Gv 29/20/1000 (ďalej len „napadnuté konanie špeciálnej prokuratúry“). Sťažovateľ navrhol prikázať NAKA konať v jeho veci bez zbytočných prietáhov a priznať mu finančné zadostučinenie 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v roku 2015 obvinený zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona.

3. Z ústavnému súdu predložených dokumentov vyplýva, že dozor na dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní v predmetnej trestnej veci od 15. marca 2024, teda po zrušení špeciálnej prokuratúry, vykonáva na základe opatrenia generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. IV/1 Spr 202/24/1000-17 z 15. marca 2024 Krajská prokuratúra v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Kv 56/24/2200 (ďalej len „napadnuté konanie krajskej prokuratúry“). Opatrením prezidenta Policajného zboru zo septembra 2024 došlo v predmetnej trestnej veci k zmene vecnej príslušnosti a vyšetrowanie v súčasnosti vykonáva vyšetrowateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície (ďalej len „krajské riaditeľstvo PZ“) pod sp. zn. KRP-139/2-VYS-TT-2024 (ďalej len „napadnuté konanie krajského riaditeľstva PZ“).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ tvrdí, že od roku 2017 neboli v jeho veci vykonané takmer žiadne úkony trestného konania. Z uvedeného dôvodu opakovane žiadal prokurátora, ktorý v jeho veci vykonával dozor, aby došlo k odstráneniu prietáhov. Taktiež podal žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrowateľa podľa § 210 Trestného poriadku, avšak nápravu ani týmto spôsobom nedosiahol. Upovedomením prokurátora špeciálnej prokuratúry z 28. februára 2023 bolo sťažovateľovi oznámené, že v konaní dochádza k neprimeraným prietáhom. Jeho vec bola v roku 2023 pridelená novému prokurátorovi.

Tento v roku 2024 v zmysle § 230 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku vrátil vec vyšetrovateľovi na doplnenie vyšetrovania. Celé konanie v jeho trestnej veci od vznesenia obvinenia až do podania ústavnej sťažnosti tak trvalo takmer 9 rokov.

III.

Vyjadrenie odporcov, replika sťažovateľa a ústne pojednávanie

III.1. Vyjadrenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky:

5. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ku ktorej vyjadreniu bolo pripojené aj vyjadrenie krajskej prokuratúry, nespochybňuje tvrdenie sťažovateľa, že vyšetrovanie v predmetnej trestnej veci neprebíha plynulo. Aj príslušný dozorový prokurátor opakovane uznal, že vyšetrovanie je poznačené prietiahmi, a opakovane žiadal o prijatie opatrení na nápravu tohto stavu riaditeľa príslušného odboru NAKA.

6. Pokiaľ ide o príčiny vzniknutých prietahov, generálna prokuratúra poukázala na právnu a faktickú zložitosť veci. Predmetom objasňovania je obzvlášť závažná daňová trestná činnosť s prepojením na rôzne štáty Európskej únie, v rámci ktorej je stíhaných celkovo 18 osôb. Samotný vyšetrovací spis má dosiaľ 86 zväzkov a viac ako 25 000 strán. V predmetnej veci bolo potrebné zabezpečiť dôkazy prostredníctvom európskych vyšetrovacích príkazov, množstvo prekladov a taktiež rozsiahle znalecké dokazovanie.

7. Vo vzťahu k postupu orgánov činných v trestnom konaní generálna prokuratúra poukázala na ukončenie služobného pomeru pôvodného vyšetrovateľa, zmenu v osobe dozorujúceho prokurátora a reformu prokuratúry a polície a s tým spojenú nevyhnutnosť nového nastudovania rozsiahleho spisového materiálu. Na plynulosti vyšetrovania sa podpísali aj obmedzenia súvisiace s obdobím pandémie COVID-19. Dozorujúci prokurátori vyvíjali maximálne úsilie o včasné ukončenie prípravného konania, avšak ich oprávnenia sú vzhľadom na § 230 Trestného poriadku v okolnostiach danej veci limitované. Príslušní prokurátori signalizovali neprimeranú dĺžku prípravného konania riaditeľovi NAKA, avšak bezúspešne. Zmena vyšetrovateľa, ktorú by dozorujúci prokurátor mohol nariadiť, by vzhľadom na rozsiahlosť spisového materiálu viedla pravdepodobne iba k vzniku ďalších prietahov.

8. Samotný sťažovateľ k vzniku prietahov podľa generálnej prokuratúry neprispel.

9. Generálna prokuratúra vzhľadom na závažnosť a rozsiahlosť trestnej činnosti a na štandardný výkon prokurátorského dozoru navrhla, aby ústavný súd časti ústavnej sťažnosti smerujúcej proti špeciálnej prokuratúre, resp. neskôr proti krajskej prokuratúre nevyhovel.

III.2. Vyjadrenie krajského riaditeľstva PZ:

10. Krajské riaditeľstvo PZ vo svojom vyjadrení uviedlo, že v sťažovateľom vymedzenej dobe od roku 2017 boli vo vzťahu k nemu vykonané úkony, a to 7. októbra 2019 jeho výsluch, 9. júla 2019 výsluch znalkyne, 13. marca 2023 výsluch svedka poškodeného, 17. marca 2023 preštudovanie vyšetrovacieho spisu, 19. decembra 2023 vrátenie veci na doplnenie vyšetrovania, 24. júna 2024 výsluch svedka, 6. augusta 2024 návrh na vydanie príkazu na vyšetrenie duševného stavu, 9. decembra 2024 pridelenie spisu novému vyšetrovateľovi (doštudovanie spisu v júni 2025),

v júli 2025 zisťovanie duševného stavu svedkyne a v novembri 2025 vypočutie manželky sťažovateľa.

III.3. Replika sťažovateľa:

11. Sťažovateľ vo svojej replike poukázal na skutočnosť, že samotná generálna prokuratúra uznala, že konanie v jeho trestnej veci neprebíha plynulo. Podľa sťažovateľa mohli príslušní prokurátori na účel odstránenia prieťahov využiť aj svoje oprávnenia podľa § 230 ods. 2 písm. c) a f) Trestného poriadku (vyžadovať od policajta spisy, dokumenty, materiály a správy o stave konania, resp. odňať vec policajtovi a urobiť opatrenie, aby vec bola prikázaná inému policajtovi alebo policajtom), prípadne aj podľa § 230 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku (dávať záväzné pokyny na postup podľa § 197, vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie trestných činov a určovať lehoty na ich vybavenie).

12. K tvrdeniam krajskej prokuratúry sťažovateľ zdôraznil, že od júla 2019 sa v jeho veci v podstate nevedlo tzv. vlastné vyšetrovanie, teda objasňovanie a preverovanie skutočností nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu konkrétnymi osobami.

13. Pokiaľ ide o samotný postup vyšetrovateľov, sťažovateľ opätovne poukázal na to, že za 9 rokov bolo vykonaných celkovo 7 vyšetrovacích úkonov vo veci a z toho 5 vo vzťahu k jeho osobe. Svedkyňa [REDAKOVANÉ] bola predvolaná na výsluch 24. júna 2024, avšak táto svedkyňa vypovedala už pred vznesením obvinenia a následne aj 10. marca 2016, teda jej výsluch už nebol podľa jeho názoru nevyhnutný. Vyšetrovateľ vypočul 18. novembra 2025 ako svedka aj manželku sťažovateľa, a to napriek tomu, že z vyšetrovacieho spisu nevyplynuli jej vedomosti o predmete obvinenia alebo iný súvis s vecou.

III.4. K ústnemu pojednávaniu:

14. Ústavný súd v danom prípade na základe § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

15. Predmetom prijatej ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom špeciálnej prokuratúry v jej napadnutom konaní a následne postupom krajskej prokuratúry v jej napadnutom konaní, ako aj postupom NAKA v jej napadnutom konaní a následne postupom krajského riaditeľstva PZ v jeho napadnutom konaní (pozri bod 1 a 3 tohto nálezu).

16. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

17. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019, II. ÚS 315/2020). Právna neistota v trestnom konaní prípravnom na rozdiel od trestného konania súdneho sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby alebo v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní navrhne iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania. K odstráneniu právnej neistoty v trestnom konaní prípravnom preto dochádza až takým rozhodnutím, ktorým sa toto konanie končí bez toho, aby pokračovalo v trestnom konaní súdnom, alebo sa vydá rozhodnutie, na základe ktorého trestné konanie prípravné právoplatne končí bez podania návrhu na obžalobu trestne stíhanej osoby (II. ÚS 85/05, II. ÚS 325/06, III. ÚS 354/08, I. ÚS 316/2014, III. ÚS 363/2018, II. ÚS 315/2020).

18. Ústavný súd stabilne judikuje, že základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní chráni od okamihu vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, keď sa dotknutá osoba stáva procesnou stranou v konaní buď ako obvinený, alebo poškodený (II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02, III. ÚS 77/09, III. ÚS 363/2018). Aj z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vplýva, že v súvislosti s ochranou práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorému spravidla dochádza v prípravnom konaní (rozsudok vo veci Wemhoff proti Spolkovej republike Nemecko z 27. 6. 1968, séria A, č. 7, bod 19).

19. Ústavný súd vo svojej judikatúre taktiež uviedol, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia na neho obrátili s návrhom, aby o ich veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09). Tieto právne závery možno primerane aplikovať aj na postup orgánov činných v trestnom konaní (vyšetrovateľ) pri vyšetrovaní trestných činov v štádiu prípravného konania (IV. ÚS 41/2021).

20. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd (orgán) rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (m. m. II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07, III. ÚS 241/2017).

21. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd poukazuje na mimoriadnu právnu a faktickú zložitosť danej trestnej veci, ktorej predmetom je objasňovanie sofistikovanej ekonomickej trestnej činnosti, ktorú malo páchať celkovo 18 osôb ako organizovaná skupina (podrobnejšie bod 6 tohto nálezu). Poukazuje aj na medzinárodný rozmer veci (zabezpečenie

realizácie právnej pomoci z viacerých krajín Európskej únie vrátane vypracovania prekladu výsledkov predmetnej právnej pomoci).

22. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa možno zo strany ústavného súdu konštatovať, že tento sa žiadnym spôsobom nepričinil o vznik priesťahov vo svojej trestnej veci.

23. Napokon vo vzťahu k postupu orgánov činných v trestnom konaní ústavný súd zistil vznik zbytočných priesťahov, ktoré nemožno ospravedlniť ani právnou či faktickou zložitou veci, o čom svedčí v prvom rade a predovšetkým súčasné štádium konania po viac ako deviatich rokoch od vznesenia obvinenia sťažovateľovi (tzv. prípravné konanie). Vznik zbytočných priesťahov v postupe vyšetrovateľov v podstate uznali aj príslušní prokurátori vykonávajúci dozor v predmetnej trestnej veci, v dôsledku čoho sa na NAKA opakovane dožadovali prijatia opatrení smerom k zabezpečeniu plynulosti vyšetrovania. V trestnej veci sťažovateľa vznikla paradoxná situácia, v ktorej mimoriadne rozsiahly spisový materiál našťudoval príslušný vyšetrovateľ a aj keď nepostupoval vo vyšetrovaní bez zbytočných priesťahov, a to či už zo subjektívnych, alebo objektívnych dôvodov, odňatie veci tomuto vyšetrovateľovi by spôsobilo potrebu nového našťudovania vyšetrovacieho spisu iným vyšetrovateľom, a teda ďalšie predĺženie už tak zdĺhavého vyšetrovania. K potrebe nového našťudovania vyšetrovacieho spisu napokon aj tak došlo, a to najskôr z dôvodu ukončenia služobného pomeru pôvodného vyšetrovateľa (i) a neskôr aj z dôvodu reformy polície a prokuratúry (ii).

24. Z ústavnému súdu predložených dokumentov ďalej vyplýva, že nečinnosť a neefektívna činnosť sa týkala predovšetkým postupu vyšetrovateľov NAKA a že prokurátori vykonávajúci dozor vo veci sťažovateľa postupovali pri výkone svojich právomocí v zásade plynule (napr. na účel odstránenia priesťahov opakovane žiadali o pridelenie ďalšieho vyšetrovateľa, resp. vytvorenie podmienok aktuálnemu vyšetrovateľovi na ukončenie tzv. prípravného konania, pričom v predmetnej trestnej veci žiadal o zefektívnenie vyšetrovania aj priamo špeciálny prokurátor). Ako na to poukázala aj generálna prokuratúra vo svojom vyjadrení, v danej situácii nemali dozoroví prokurátori v rukách dostatočné nástroje na urýchlenie vyšetrovania. Naopak, z okolností danej veci sa javí, že zbytočné priesťahy boli spôsobené predovšetkým nesprávnym či nedostatočným organizovaním práce vyšetrovateľov NAKA a následnou zmenou vecnej príslušnosti orgánov činných v trestnom konaní. Postup orgánov činných v trestnom konaní sa po pridelení spisu novému vyšetrovateľovi na konci roka 2024 a počiatočnom (novom) našťudovaní vyšetrovacieho spisu v zásade oživil, ale ako na to poukázal aj samotný sťažovateľ vo svojej replike (bod 13 tohto nálezu), išlo v podstate o duplicitné vypočutie svedkyne, resp. vypočutie jeho manželky.

25. V tejto súvislosti ústavný súd dopĺňa, že (kontradiktórne) úkony sú vo vyšetrovaní dopĺňané aj úkonmi, prípadne analytickou činnosťou, ktoré nie sú vykonávané za prítomnosti obhajcu, resp. obvineného, a pritom tvoria relevantnú súčasť vyšetrovania s tým, že ich nemožno označiť výlučne za administratívne úkony, hoci môžu mať aj takúto zložku (aspekt). Povedané inak, skutočnosť, že vyšetrovateľ nekoná priamo s obvineným či s jeho obhajcom, ešte bez ďalšieho neznamená, že nekoná vôbec. Na druhej strane je však potrebné v okolnostiach tejto veci uviesť, že opakovaná zmena vyšetrovateľa, resp. ich neprimeraná pracovná záťaž inými vecami nemôžu ospravedlniť dlhé obdobia objektívnej nečinnosti. Taktiež je k tvrdenej mimoriadnej právnej a faktickej zložitosti veci potrebné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní si musia zvoliť adekvátny postup pri vyšetrovaní, ktorý by mal v takýchto veciach zahŕňať

aj vzájomnú zastupiteľnosť vyšetrovateľov, aby pri odchode jedného z vyšetrovateľov (z akejkoľvek príčiny) nedošlo k úplnému ochromeniu vyšetrovania, prípadne k situácii, keď nový vyšetrovateľ vstupuje do vyšetrovania bez akejkoľvek znalosti veci. Obdobne je možné očakávať, že orgány činné v trestnom konaní zorganizujú svoju činnosť tak, že osobitne dôležitým trestným veciam vyčlenia samostatný tím, ktorý sa zameria výlučne na vyšetrovanie tej veci, pre ktorú boli vyčlenené (IV. ÚS 41/2021).

26. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom NAKA a následne postupom krajského riaditeľstva PZ v príslušnom napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu). Pokiaľ ide o postup špeciálnej prokuratúry a neskôr postup krajskej prokuratúry v ich príslušných konaniach, ústavný súd v nich neidentifikoval nečinnosť či prietahy s takou intenzitou, ktorá by opodstatňovala vyslovenie porušenie dotknutých práv sťažovateľa, a preto v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Finančné zadosťučinenie a príkaz konať vo veci bez zbytočných prietáhov

27. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

28. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

29. Sťažovateľ navrhol priznať mu finančné zadosťučinenie 10 000 eur, čo odôvodnil pretrvávajúcim pocitom právnej neistoty.

30. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

31. Ústavný súd považoval v okolnostiach tejto veci za primerané priznať sťažovateľovi zadosťučinenie 3 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu; porov. IV. ÚS 159/08, II. ÚS 152/09, I. ÚS 608/2017, IV. ÚS 41/2021, I. ÚS 502/2022, III. ÚS 679/2024). Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

32. Sťažovateľ taktiež navrhol vydať príkaz NAKA konať v jej napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov.

33. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

34. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

35. Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal krajskému riaditeľstvu PZ v konaní vedenom pod sp. zn. KRP-139/2-VYS-TT-2024 konať bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

36. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 363,95 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

37. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

38. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu), pričom hodnota úkonu pre rok 2024 je 343,25 eur a hodnota paušálu 13,73 eur, a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2026 (replika k vyjadreniam generálnej prokuratúry, krajskej prokuratúry a krajského riaditeľstva PZ), pričom hodnota úkonu pre rok 2026 je 396,50 eur a hodnota paušálu 15,86 eur.

39. Ústavný súd priznanú náhradu trov týkajúcich sa odmeny právneho zástupcu sťažovateľa zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca je platiteľom tejto nepriamej dane. Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnemu zástupcovi sťažovateľa vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných do 31. decembra 2024 ústavný súd použil sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % a pri úkonoch právnej služby realizovaných od 1. januára 2025 sadzbu dane vo výške 23 %.

40. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajské riaditeľstvo PZ povinné uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu